

s. (106)*
pp. 1-8
25 K44/7 n° 79
Wilfred Matodzi
Ku swittele Kwamufu

burial indexed

Arali khosi yo dzama ha
switiwi nnda, vha mu vhea
ngom tshamudareni, manwe
mahosi vha si vho no fhedza
maduoha nyana e ngom flala
tshamudareni ha a vbulungwa
hone, vha a dooha vha mu
fukula vha ya u fhisa
ula mutumbu. Madukhuni
ala a kale ~~ho~~ hu sa
athu u dzhena tshikhuwa
vho vha vha tshi tshavha
phulu, muwe na muwe
a so kon phadula mutado
une a funa wone, yo vha
i tshi so kon pandulwa
na shevho layo i songoviva
sa maanga.

Musi a sa athu u
dza o vha o sia o laela ni
nda ya vhu koma ndi i fhio?

s. (106)

26

2

K4417

2

a sia o vhea na ndumi a ne
asi: avali hu na zwa ula gwa
koviwa nga ene, ha vhea
na makhadzi.

Avali e maduwhani a la a
kale ndi misi vha tshi
thoma u lwa vharwe
vha si si funa "gede a teli
vha ene khosi yashu, vhaswe
vhe si sine si funa gedde".
Ha misi vha tshi funa u
vhumba khosi utswa, ene
mme-ane a dooka khosi
na vharwe vha hulwane na
ndumi na makhadzi vha
vhidza nanga ya thoma
ya vha tungula uvi i vha
sumbedze a ne a do vula
ndu ya vhu khosi, zwenezwo
vhatu vha do kuohangama
vhamagota na dzi ndu na
vhalala vha na vha ya nga

s. (106)

27

K4417

3

mu thiki vha tshi lwa na vothi
 la ila ndu, ane a vula
 yone ndi ene a pambelaho
 vuhosi zwenzwo hu pfa
 mipfululu na dzi phalapha
 na zwi kona na matangwa
 mivumbi i tshi ton tambela
 tshanda, ha thathiwa na
 dzi kholomo dza n takalela
 n vhumbeba ha khosi ntswa.
 Aali ho fa mutsinda n ton
 lwelwa nda; aali o fa nga
 masiari la switiwi vha so
 kon mu fukedza ngwaho dza
 dzawe a vha o laozwa ngomu
 nduni ya valiva hu si tsha
 dzeniwa, nga maanda vha
 kanisa vhana. Vha si vha
 tshi vhudza vhana vha si:
 n la gedde o xela kana o
 loika; ngawo lufu lwovha
 lu sa vhadzi vhudziwi niwana
 ni gedde o fa.

s. (106)

28

K44/7 H

Vdi hone hu tshi do si vha nwe
vha kubwane a ya vha tungudza
vha tshi funa u sumbedzwa
hune a do switiwa hone.

Ha si nga madikwana vho no
lalela na vhatu vho no
ya u lala, vha swika
ghala he thangu dya sumba
hone u a switwe hone vha
vhudza vha nwe vha kubwane
vha vhili u vha bwe dindi
hone, ngeno vha nwe vha
tshi khon mulungulula kha
~~na~~ dzi khokhola na kha
dzi khudza vha vha; mizi
vho no ghedza vha mu putela
nga malabi vho tou mu khotla
u fana na muthu o tou tumba
na gwanda zwo tsela fhasi
zwe zwo vha do dha bopa
vha muto mu pombedza
muvhili ngalo. Vdi hone vha
tshi mulonga ghala dindini

s. (106)

29

K44/7

5

o di sala o khothiwa, nadi hone
vha tshi mufukedza vha ni
vho no fhedza vha dzhia tanzu
la makhala vha tshotshela
ntha ha tshila tshalo.

Nga murahuni vha dzhia
mbudzi ya mboko to vha
i thavha avali e wa munora;
vha dzhia vha i fhakula
hasi vho no i fhakula vha i
via, vha dzhia mben dzothe
hasi ya tshikoli, hasi ya
mufhoho hasi ya luwhele
hasi ya makhaka nathanga
vha panga vha dovha vha
sunga.

Nadi hone vha tsh:
a dza ula mukumbanga
thungo vha tshi tsvedza
ku switele kwa ula muthu
nama ya ila mbudzi ya li wa
nga vhalo vha thw vhe vha
mu swita vha ne vha pfi

s. (106)

30

K44/7

6

"Ndi dziphele". Uho no fhedza
vha balangana.

Fhedzi arali vhe matshangane
vha tshi swita muthu wacho
a vha switisi u fanana
na Uhavenda ngauri dhone
a vha lungululi mufu
vha mu swita o dala.

Vha tshi muswita vha ton
thoma vha ~~boa~~ bwa
dindi lihulu-hulu la vha
na nganyo vha mu putela
nga mivwe yawe vha mu
longa ngomu dindini a ton
na vhiswa; misie ngomu
vha dzhia ala marevho e a
vha a tshi a dza one vha
thivha ngao, vha ~~set~~ shela
maru vha gidela mi maru
a siye kha ula muthu;
ndi hone vha tshi fukedza
li la dindi la dovha la dala
vha dzhia matombo vha vhea

s. (106)

31

K44/7

7

ntha, whothoma ngomu fhala
 dindini vha sa a thu u
 fukedza vho dzhia thurudu yawe
 yotho vha longela vha
 kona u fukelzela ngomu.
 Zwenezwo ha vuvwa
 tshililo tshihulu mudini
 wonoyo, na ila vndu ye a
 fa e ngomu i sa tsha
 dzheniwa kana ndi tshitanga
 vha si tsha bika ngomu
 vha bika vnda na misi
 hu na mivila. u swika hu
 tshi do kanga ya u da u
 handulula tshila tshitanga
 ndi hone vha tshi do kona u
 dzhena. Fhedzi tshililo hetschi
 tshi do fhedza ~~mivhili~~
 Fwedzi kana mivhili, hu tshi
 si mivhile na mivhile a dabo
 u imela, a tshi swika ha
 vuvwa zwililo fhedzi, vha
 tshi ita vha tshi vhozelele

s. (106)

32

K44/7

8*

dzina la ula muthu o fako.
Told by Mushoma

von Wilfred Matodzi
 P.O. Tshakoma
 via Louis Trichardt
 Tul.

End. S. 106.